

Loodus- ja keskkonnanohi teema- aasta 2022-2023	Tallinnas elavad keskkonnateadlikud elanikud (õnnelikud õppijad)	Tallinna Loomaaed, Tallinna Botaanikaaed, Sa Energia Avastuskeskus, Tallinna Lehola Keskkonnahariduskeskus, Tallinna Õpetajate Maja, Euroopa rohepealinna büroo, MTÜ Mondo jpt	
Kalendrikuu	Teemakuu	Kuu fookus, käsitletavat teemad	Tegevused Teema -aasta koolitused on leitavad Tallinna Õpetajate Maja koolituskalendrist Aastaringelt toimuvad Tallinna Haridusameti KIK rahastusel õppekäigud Lehola Keskkonnahariduskeskuse koordineerimisel erinevatesse loodus- ja keskkonnahariduse keskustesse. Lehola Keskkonnahariduskeskuse Pirita-Kose õpitoas viiakse aastaringelt läbi erinevaid keskkonnahariduslikke programme , mis haakuvad teema-aastaga.
September	Liikuvuse kuu	Liikumisaktiivsuse suurendamine ning turvalise liikluskultuuri edendamine (ohutu lasteaia- ja koolitee). Rattaga lasteaeda, kooli ja tööle! Õuesõppe korraldamine lasteaias, koolis, Tallinna linna parkides, rohealadel.	

	<p>EU Mobility Week 16. - 22.09 Liikuvuse nädal 22.09 Autovaba päev 22.09 Maailma ninasarvikute päev 22.09 Rahvusvaheline merepäev</p>	<p>Filmisoovitus: september (liikuvuse kuu): Rattad või autod, Bristoli rattaprojekt</p>	<p>Toetus jalgratta ostmiseks: https://www.tallinn.ee/et/rattatoetus MTÜ Mondo Maailmapäevade konkurs: https://maailmakool.ee/maailmapaevad-2022-2023/ Maailmapäevade korraldajatele on loodud juhend.</p> <p>Kliimaaktivismi teemaline noorte kleepsukonkurss. Selle kohta leiab infot siit: https://maailmakool.ee/tanavakunsti-kleepsude-konkurss/.</p> <p>Rohelise pealinna kõnekonkurss Tallinna kooliõpilastele.</p> <p>Rohelise pealinna joonistuskonkurss noorematele lastele, et leida rohelise pealinna aastale maskott.</p> <p>24.09 Tallinna Botaanikaiaia teemapäev Sügis dendraariumis</p> <p>26. 09 algab rohekooli 7 sammu veebinaaride sari, kus esimene veebinaar on mõeldud kõigile huvilistele, et saada nõu sissejuhatus rohekooli programmi https://www.tartuloodusmaja.ee/roheline-kooli-programm-seminarid/</p> <p>28. - 29.09 MAFF- Matsalu loodusfilmide festivali võidufilmid koolidele ja filmihuvilistele Tallinna loomaaias</p> <p>Energia Avastuskeskus: Avastamisnäitus „Neonvalguse säras“ (UUS!) https://www.energiakeskus.ee/tegevused-post/neonvalguse-saras/</p> <p>Interaktiivne näitus „Joo kraanivett!“</p>
--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

			<p>https://www.energiakeskus.ee/tegevused-post/joo-kraanivett/</p> <p>Käed-külge! näitus „Meie energia lugu” https://www.energiakeskus.ee/tegevused-post/meie-energia-lugu/</p> <p>Aktiivõppe näitus „Energosfäär” https://energiakeskus.ee/tegevused-post/energosaar/</p> <p>Õpivisiidid Tallinna õppeaeadadesse</p>
Oktoober	Innovatsioonikuu	Talgupäevad linnaruumis - tee oma keskkonnas muudatusi. Linnud kasutavad talvel kõiki vabu pesakaste ööbimiseks. Ühes majakeses võib vahel koos olla üsnagi suur seltskond. Kui sul aias veel pesakaste pole või on neid mõni üksik, siis püüa need üles panna hiljemalt hilissügisel, et külma saabudes oleksid öömajad juba olemas.	
	23.10 Rahvusvaheline lumeleopardipäev 29.10 Kõrvitsapidu loomaias	Filmisoovitus: oktoober (innovatsioon) Roheline vale , Greta põlvkond	<p>Lehola Keskkonnahariduskeskuse Pirita-Kose õpituba korraldab innovatsioonikuu 7. oktoobril Tallinna munitsipaalkoolide ja lasteaedade õpetajatele koolituse "Loodus kui kunstiteos", mille viib läbi kunstiõpetaja ja loodusgiid Cornelia Kotto.</p> <p>Tallinna Botaanikaaed 24.09-02.10 Näitus Sügis toidulaua 29.09-08.10 Näitus 8. Artishoki biennaali "Taimed kui tunnistajad" teoste 10-päevane avamiste maraton</p> <p>27.10 kell 17.00-19.00 Loodusfoto koolitus Tallinna lastele, õpilastele, õpetajatele loomaias/ ettevalmistus</p>

			ZOFO2023 loomaia fotovõistlusel osalemiseks. Koolitaja Heiko Kruusi. Registreerimisinfo: Maris.Laja@tallinnzoo.ee Ekskursioon Kabli linnujaama
November	Valgusekuu	Valgus ja varjud, energia säästmine. Hilissügisel saabub looduses vaikseim aeg aastaringis. Just siis võib avastada raagus puude-põõsaste teistsugust, tagasihoidlikku ilu. Saame mõelda, milline salapärane jõud on pakitsemas ootel pungades või millest teaksid jutustada tüvede korbamustrid. Hingedeajal elustuvad puudest jutustavad pärimused ja uskumused.	
	10.11 Maailma teaduspäev 12.11 Kakupäev Üleeuroopaline jäätmetekke vähendamise nädal	Filmisoovitused: november (valgus) Elektripirni vandenõu Energia Avastuskeskus: Planetaariumifilm „Tähetolm ja Päikese pere”, milles lendame kosmoselaevaga planeetidele https://www.energiakeskus.ee/tegevused-post/tahetolm-ja-paikese-pere/ Ainulaadne täiskuppelfilm „Päike – meie elav täht” https://www.energiakeskus.ee/tegevused-post/paike-meie-elav-taht/	06.11 Teemapäev Hingedeage looduses 8. 11 Tallinna munitsipalkoolide ja -lasteadeade õpetajatele küünlavalgel õdusa muinasjutuvestmise koolituse „Lugude jutustamise osa keskkonnahariduses“ koos jutuvestja Piret Pääriga. Lehola Keskkonnahariduse keskus 10.11 kell 17.00-19.00 Loodusfoto koolitus Tallinna lastele, õpilastele, õpetajatele loomaiaas/ ettevalmistus ZOFO2023 loomaia fotovõistlusel osalemiseks. Koolitaja Urmas Tartes. Registreerimisinfo: Maris.Laja@tallinnzoo.ee Kakupäeva ekskursioon Rohelise kooli ja Tallinna koolide õpetajatele Rando Kuustiku eestvedamisel. Registreerimisinfo edastatakse asutusteleaegsasti.

			<p>Aasta looma KARU fotonäituse avamine. Karuteemalised loengud Tallinna loomaaias. 24.11 kell 17.00-19.00 Loodusfoto koolitus Tallinna lastele, õpilastele, õpetajatele loomaaias/ ettevalmistus ZOFO2023 loomaaia fotovõistlusel osalemiseks. Koolitaja Remo Savisaar. Registreerimisinfo: Maris.Laja@tallinnzoo.ee</p> <p>26.11 Videvikuekskursioonid Tallinna haridusasutustele, ettetellimisega: Maris.Laja@tallinnzoo.ee .</p> <p>Tallinna koolinoorte algatus- roheenergia ümarlaud.</p>
Detsember	Toidukuu	<p>Kuidas toidujätmeid vähendada, kuidas säilitada toitu? Toiduvalmistamine – energia kasutus. Mis on toiduenergia? Kui palju energiat ikkagi annab energijook? Zilmer</p>	
	14.12 Rahvusvaheline ahvipäev	<p>Filmisoovitus: detsember (toidukuu) Toiduõrgustik, Kibe šokolaad, Tume šokolaad</p>	<p>L 3.12 Videvikuekskursioonid Tallinna haridusasutustele, ettetellimisega. L 10.12 Videvikuekskursioonid Tallinna haridusasutustele, ettetellimisega. L 17.12 Videvikuekskursioonid Tallinna haridusasutustele, ettetellimisega. 16. 12 põhikooli ja gümnaasiumi 5-liikmelistele võistkondadele viktoriin loodusajakirjades aastal 2022 ilmunud linnuteemaliste materjalide kohta. 16.12-31.12 Jõulutaimede näitus Tallinna Botaanikaai 27.12-29.12 Töötuba Koolivaheaja taimenäitused Detsembris viib Lehola Keskkonnahariduskeskuse Pirita-Kose õpituba Tallinna munitsipaallasteaedade 6-7 aastastele koolieelikutele ja munitsipaalkoolide I</p>

			kooliastme (1. - 3. klassi) õpilastele traditsiooniliselt läbi õuesõppeprogrammi "Päkapiku loodusrada", mille käigus osalejad erinevaid looduse ja keskkonnaga seonduvaid ülesandeid.
Jaauar	Linnaruumi kuu	Roheline pealinn Tallinn. Inimesed linnaruumis. Kuidas linnaruumi kujundada?	
	10.01 Kotkaste kaitse päev	Filmisoovitus: jaauar (linnaruumi kuu) Lasnamäe kõplajad	21.09 Tallinn roheline pealinn Lehola Keskkonnahariduskeskuse Pirita-Kose õpituba viib Tallinna munitsipaallasteaedade 6-7 aastastele koolieelikutele ja munitsipaalkoolide I kooliastme (1. - 3. klassi) õpilastele Pirita maastikukaitsealal läbi õuesõppeprogrammi "Talv metsas". Kuldvillakulaadne õppemäng "Aasta tegijad looduses 2023". Õppemäng on Lehola keskkonnahariduskeskuse kodulehel leitav ja mängitav kõigile soovijatele. Eelmiste aastate Kuldvillakud leiab siit . Tallinna koolinoorte algatus- kestlik areng, innovatsioon ja taristu.
Veebruar	Energiakuu	Energia kasutus, ohutus. Loodusvarade kasutamine viisil ja mahus, mis kindlustab ökoloogilise tasakaalu.	

	<p>27.02 Rahvusvaheline jääkarupäev</p>	<p>Filmisoovitus: veebruar (energiakuu) Elektripirni vandenõu</p>	<p>Energia Avastuskeskus „Peadpidi füüsikas” https://energiakeskus.ee/tegevused-post/peadpidi-fuusikas/ 1.-12. klass</p> <p>„Avasta elekter” https://energiakeskus.ee/tegevused-post/elektriteater-avasta-elekter/ 3.-9. klass</p> <p>ZOFO konkurss 2023</p> <p>Lehola Keskkonnahariduskeskuse Pirita-Kose õpituba pakub Tallinna munitsipaallasteaedade 6-7 aastastele koolieelikutele ja munitsipaalkoolide I kooliastme (1. - 3. klassi) õpilastele õppeprogrammi "Teadusteater - maa, õhk, tuli ja vesi", mille käigus tehakse vahvate katsete käigus lähemalt tutvust Maa põhielementidega.</p> <p>Mälumäng loomaaias Tallinna koolide meeskondadele</p> <p>15. veebruaril korraldab Lehola Keskkonnahariduskeskuse Pirita-Kose õpituba Tallinna munitsipaallasteaedade ja -koolide õpetajatele õppepäeva Lahemaa pärimuskojas teemal "Puuliikide tutvustus rahvusliku käsitöö vaatest koos praktilise tegevusega". J</p> <p>Joonistamisvõistlus teemal "Energia." Lase fantaasial lennata ning pane paberile, mida sinu jaoks see sõna tähendab, millisel põneval viisil energia tekkida võiks või kuidas seda kasutada saaks.</p> <p>Joonistamisvõistlus on mõeldud Tallinna</p>
--	-----------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

			munitsipaallasteaedade 6-7 aastastele koolieelikutele ja munitsipaalkoolide I kooliastme (1. - 3. klassi) õpilastele.
Märts	Jäätmete kuu	Sorteerimine on imelihtne! Toit prügikastis on kuritegu. Kuidas vähendada jäätmeid? Kuidas vähendada tarbimist? Lapsed õpetavad oma vanemaid ja teisi täiskasvanuid sorteerima.	
	02.03 Maailma eluslooduse päev 18.03 Rahvusvaheline taaskasutuspäev 21.03 Maailma istutuspäev 22.03 Maailma veepäev	Filmisoovitus: märts (jäätmete kuu) Tere tulemast Soodomasse , Tõeline väärtus	Roheline Kool korraldab toidutaimede teemalisi viktoriine kõikidele huvilistele. Tallinna koolinoorte algatus- haridus, inimene ja keskkond, innovatsioon ja loovus. Lauamängukonkurss teemal "Tarbimine ja säästmine". Läbi mängu loomise õpivad tegijad ise kõige rohkem ja mõtlevad selle teema peale. Konkurss on mõeldud kõikidele Tallinna munitsipaallasteaedade lastele ja munitsipaalkoolide õpilastele. Lehola Keskkonnahariduskeskuse Pirita-Kose õpituba pakub Tallinna munitsipaallasteaedade 6-7 aastastele koolieelikutele ja munitsipaalkoolide I kooliastme (1. - 3. klassi) õpilastele õppeprogrammi "Vanast uus - tutvumine jäätmemajandusega" , mille käigus räägitakse säästlikust tarbimisest, taaskasutusest ja jäätmete sorteerimisest.

Aprill	Kliimakuu	Ühe aasta jooksul muutub ilm palju kordi ning ei ole erinevates paikades kunagi päris sama. Kliimamuutustega kohanemine. Linnakliima- soojasaared, inimtegevus linnas.	
	22.04 Earth Day 30.04 Konnade kaitse päev	Filmisoovitused: aprill (kliimakuu) Madaliku lapsed , Kliimamuutus- faktid , Aitäh vihma eest , Anote laev , Greta põlvkond	Linnulauluõhtud Tallinna loomaaias, retke juht harrastusornitoloog Peep Veedla. Tallinna koolinoorte algatus- haridus, inimene ja keskkond, innovatsioon ja loovus. IduEDU haridusfestival Loodus- ja keskkonnahoiu loov- ja uurimistöõde tööde konverents ja näitus Tallinna koolidele (aprill-mai)
Mai	Elurikkuse kuu	Elurikkus kui termin tähistab sageli looduslikku ja tervet bioloogilist süsteemi. Elurikkuseks ehk bioloogiliseks mitmekesisuseks nimetatakse maailma või mingi kindla elupaiga ökosüsteemide (looduskapital), liikide ja geenide mitmekesisust. Milline on Tallinna elurikkus? Traditsiooniline keskkonnakuu.	
	14.05 Maailma rändlindude päev 20.05 Maailma mesilaste päev 22.05 Rahvusvaheline elurikkuse päev Teeme ära!	Filmisoovitused: mai (elurikkuse kuu) Green , Nähtamatud käed	Aktiivõppeprogrammid - Tallinna Loomaaed (tallinnzoo.ee) Elurikkus ja linna loodus- Veskimetsa vääriselupaik 19.05 korraldab Lehola Keskkonnahariduskeskus Tallinna munitsipaallasteaedade ja -koolide õpetajatele õuesõppepäeva "Elurikkus meie ümber" väljasõiduga

			<p>Penijõe, Salevere salumäele ning Puhtulaiule bioloogibotaanik Marje Loidega.</p> <p>19.mail traditsiooniline looduse tundmise võistlus 5-liikmelistele võistkondadele Vabaõhumuuseumis korraldaja Tallinna Linnuklubi.</p>
Juuni	Looduskuu	<p>Siin, nelja aastaajaga maal, pakub loodus alati midagi uut ja huvitavat. Selleks, et Eestimaal oleks veel kaua võimalik meie mitmekülgset ja põhjamaist looduskeskkonda nautida, tuleb õrna kooslust kaitsta. Looduse kaitsmisel võib oma panuse anda iga inimene. Selleks, et oma ümbrusega/keskkonnaga mõistlikult käituda, tuleks igapäeva rutus ja toimetamistes jälgida alati ka meie väärtuslikku looduskeskkonda, et me sellest lihtsalt üle ei sõidaks.</p>	
	<p>EU Green Week 03.06 Maailma rattasõidu päev 05.06 Maailma keskkonnapäev 07.06 Maailma toiduohutuse päev 22.06 Maailma kaamelite päev</p>	<p>Filmisoovitused:</p> <p>juuni (looduskuu) Kliimamuutus- faktid</p>	<p>Rohelise kooli ülemaailmselt tuntud ökomärgise Rohelise lipu tunnustuste jagamine 5. ja 6. juunil Tallinnas.</p>
Juuli	Vee kuu	<p>Vesi ei ole tavaline kaup, vaid pigem pärand, mida tuleb hoida, kaitsta. Magevesi kui oluline ressurss</p>	

	14.07 Maailma šimpansite päev 29.07 Rahvusvaheline tiigripäev	Filmisoovitus: juuni (looduskuu) Kliimamuutus- faktid	
August	Mere kuu	Läänemeri on suur, kui vaadata rannalt, aga maailmakaardil näha, et see on vaid pisike osa maailmamerest, mis pealegi ookeaniavarusest üsna eraldatud. Oleme siin elanud aastatuhandeid, meri on meile kodune, aga samas ka võõras. Mere pealispinda on näinud enamus, aga selle sügavuses on Terra Incognita - vähem tuttav kui Kuu pind. Ta on vajalik meile kõigile, kuid samas lähevad mere enda vajadused tihti meelest.	
	12.08 Maailma elevantide päev 26.08 Läänemere päev (Soome initsiatiiv)	Filmisoovitus: august (mere kuu) Anote laev	ZOFO2023 näituse avamine Lehola Keskkonnahariduskeskus korraldab Tallinna munitsipaallasteaedade ja -koolide alushariduse õpetajatele 9.-10. ja 16.-17. augustil koolituse "Eesti kalad ja ökoloogilised seosed veekogudes". Koolituse viib läbi Anu Metsar, Eesti Maaülikooli ökonomika ja ettevõtluse eriala sotsiaalteaduse magister.
September	Liikuvuse kuu	Algab uus keele teema- aasta.	
	EU Mobility Week 16. - 22.09 Liikuvuse nädal 22.09 Autovaba päev 22.09 Rahvusvaheline merepäev		ZOFO 2023 tunnustamine V reaal- ja loodusteadusliku hariduse konverents Tallinna Reaalkoolis toimub 15.-16. septembril 2023